

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal
servei de gestió documental i arxiu

Fons Far de Sant Sebastià

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

AMP (Arxiu Municipal de Palafrugell)

Nivell de descripció

Fons

Títol

Fons Far de Sant Sebastià

Data(es)

1853-2017

Volum i suport

3'9m/l (30 unitats d'instal·lació, 1 carpeta i 10 llibres de gran format).

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Far de Sant Sebastià

Història del productor

El desembre de 1851 el Ministeri de Foment ordenava la redacció del projecte d'un far a l'entorn del cap de Sant Sebastià; l'estudi tècnic es presentà a finals de 1853 per part de l'enginyer Víctor Martí. El projecte de construcció del far de Sant Sebastià va ser redactat per l'enginyer José María Faquinet. Les obres es van iniciar el setembre de 1855 i el far es va inaugurar l'1 d'octubre de 1857. Les reformes més importants de l'edifici són les que es varen portar a terme d'abril de 1963 a juliol de 1966, quan es va desmuntar l'antiga torre i es va construir l'actual.

La primera característica del far de Sant Sebastià era la senyal lluminosa de llum blanca giratòria amb eclipsis de minut en minut, amb un cicle complet de rotació cada 8 minuts, i un abast de 23 milles nàutiques. El desembre de 1970 s'hi va inaugurar un radiofar goniomètric, que a finals del s.XX es va substituir per un altre d'hiperbòlic d'abast global dotat de DGPS.

En els seus inicis el far de Sant Sebastià tenia assignats tres faroners, xifra que durant els anys va anar variant entre 1 i 2 tècnics fins l'any 2000, que el far deixa de tenir faroner resident.

Història arxivística

Durant la postguerra per manca d'espai del local on es guardaven els fons relatius als senyals marítims de la *Jefatura Provincial de Obras públicas*, la prefectura va decidir de traslladar-los a un magatzem del far de Sant Sebastià. L'Arxiu Històric de Girona el febrer de 1991 va tenir coneixement de la seva existència i va actuar per evitar la seva degradació o pèrdua. Les gestions de l'AHG amb l'Autoritat Portuària de Barcelona van permetre la transferència dels fons provincials a l'AHG (1993) i els del propi far de Sant Sebastià a l'Arxiu Municipal de Palafrugell (2000).

Dades sobre l'ingrés

El fons va ingressar a l'AMP l'any 2000. Ingré 85/2017.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

El fons del far de Sant Sebastià s'estén de 1853 a 2017. Les ordres, normatives i circulars comunes a tots els fars que es poden trobar en aquest fons el converteixen en un referent per a l'estudi dels senyals marítims a Girona. El fons conté la

documentació administrativa, de control i manteniment del servei i la documentació referent a les observacions meteorològiques.

Sistema d'organització

El fons ha estat organitzat d'acord amb el quadre següent i seguint l'organització original del fons.

1. Administració
2. Funcions de control i manteniment del servei
3. Funcions d'observació meteorològica
4. Biblioteca

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

La documentació és de conservació permanent.

Incrementos

No es preveuen increments.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic.

Condicions de reproducció

Les reproduccions de documentació es regiran segons la normativa del Reglament del Servei d'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Palafrugell.

Llengües i escriptures dels documents

Predomina el castellà.

Característiques físiques i requeriments tècnics

En general els documents que formen la unitat de descripció es troben en bon estat. S'ha restaurat el primer volum del *Álbum de viageros del Faro de S. Sebastian* (1857-1913) l'abril de 2008 (es conserven els materials originals de l'enquadració del llibre).

Instruments de descripció

S'ha elaborat un inventari del Fons realitzat per Xavier Pareras i direcció de M. Concepció Saurí el juny de 2000.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Els originals de la unitat de descripció es troben a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Documentació relacionada

Els fons relatius als senyals marítims de la *Jefatura Provincial de Obras Públicas* de Girona es poden consultar a l'Arxiu Històric de Girona. Els fons d'altres fars gironins es poden trobar al Centre de Documentació del Port de Barcelona. L'Archivo General de la Administración d'Alcalá de Henares conserva la documentació generada pels ministeris dels quals han depès els senyals marítims. També es pot trobar documentació a l'Archivo Histórico Nacional a Madrid i per a la localització dels expedients personals dels torrers de fars cal la consulta dels fons de l'Archivo General del Ministerio de Fomento.

Bibliografia

APARICIO GARCIA, Albert. PUJADAS ULLASTRES, Jordi. *Palafrugell: un viatge pel seu clima*. Premis Mestre Sagrera 2009. Consultable a www.palafrugell.cat, secció Arxiu Municipal.

APARICIO GARCIA, Albert. *Rescat de dades climàtiques del fons del Far de Sant Sebastià, Palafrugell (Baix Empordà)*. Projecte del servei Meteorològic de Catalunya, 2015. Estudi inèdit (AMP).

APARICIO GARCIA, Albert. "Història del fons d'observacions meteorològiques del far de Sant Sebastià", *Estudis del Baix Empordà*, volum 35. 2016.

FERRER PATXOT, Núria. *Un farer del s.xx*. Premis Mestre Sagrera 2005. Consultable a www.palafrugell.cat, secció Arxiu Municipal.

GUERRERO, Joan Carles. "Els fars de la Costa Brava", a *La Punxa*, núm. 30. Revista del Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona. 2000. p.6-55.

HUGAS CRUZ, Montse. ARBAT ROBLES, Núria. *Sant Sebastià*. Premis Mestre Sagrera 1994. Consultable a www.palafrugell.cat, secció Arxiu Municipal.

MORÉ AGUIRRE, David. *El far de Sant Sebastià. 150 anys de vida (1857-2007)*. Arxiu Municipal de Palafrugell. 2007.

MORÉ AGUIRRE, David. *Fars i senyals marítims*. Quaderns de la Revista de Girona, núm.128. Diputació de Girona. 2007.

MORÉ AGUIRRE, David. *La vida en los faros de España. El Cuerpo de Torreros de Faros o de Técnicos Mecánicos de Señales Marítimas (1851-1992)*. Museu Marítim de Barcelona. Angle Editorial. 2010.

MORÉ AGUIRRE, David. *La llum del far. Sant Sebastià de Palafrugell*. Publicació de la VI Trobada de Faroners, familiars i Amics dels fars. Centre d'Estudis Tossencs. 2016.

MORÉ AGUIRRE, David. *El sublim i el quotidià dels fars de Catalunya. Paisatge, tècnica, cultura i societat a partir dels àlbums de visites*. Centre d'Estudis Tossencs. 2017.

SAURÍ ROS, M.Concepció. "El far de Sant Sebastià", dins *Sant Sebastià de la Guarda*. Ajuntament de Palafrugell. 2000. p.195-210.

SOLANES, Joan R. *Fars de la Costa Brava i la Costa Vermella. 12 mirades nocturnes a la Mediterrània*. Ed. Carles Vallès. Figueres. 1988.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Núria Casellas i Noguera. Descripció finalitzada l'octubre de 2011. Actualitzada l'agost de 2017.

Fonts

Inventari del Fons Far de Sant Sebastià

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.